HYVINVOINTIALOITE: Ylistaron ja Isonkyrön sote-palvelujen säilyttämisestä sekä pelastustoimen valmiuksien turvaamisesta

> **Aloitteen ydin:** Esitämme, että Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue luopuu Ylistaron sote-pisteen (alkuvuosi 2027) ja Isonkyrön sote-aseman (syksy 2027) lakkauttamisesta. Vaadimme nykyisten lähipalvelujen säilyttämistä, suun terveydenhuollon palauttamisen selvittämistä Ylistaroon sekä pelastustoimen ja sopimuspalokuntien valmiuksien turvaamista. Vähimmäisvaatimuksena paikkakunnilla on säilytettävä sote-piste rajattuina viikonpäivinä jalkautuvalla palvelumallilla.

1. Tausta ja haavoittuvat ryhmät

Talouden tasapainottaminen ei saa murentaa lakisääteisiä lähipalveluja ja asettaa lähes 10 000 asukasta eriarvoiseen asemaan. Keskittäminen viiteen keskukseen iskee kovimmin eniten palveluja tarvitseviin:

- **Ikääntyvät ja pitkäaikaissairaat:** Isossakyrössä (4 261 as.) yli 64-vuotiaita on 29,6 % ja Ylistaron taajamassa eläkeläisiä on 37,3 % (keski-ikä 50,0 v.). Säännöllistä seurantaa (mm. INR-kokeet, haavanhoito) tarvitsevat ja digisyrjäytyneet ovat riippuvaisia fyysisestä lähipisteestä.

2. Saavutettavuus ja arjen kustannukset

- **Puuttuva joukkoliikenne ja Kela-taksit:** Matkaa Seinäjoelle on Isostakyröstä n. 40 km ja Ylistarosta lähes 30 km. Toimivan paikallisliikenteen puuttuessa Kela-taksiuudistus sekä 25 € omavastuu suuntaansa (50 € edestakaisin, 300 € vuotuinen matkakatto) lykkäävät hoitoon hakeutumista.
- **Lapsiperheiden tulonmenetykset:** Pitkät matkat neuvolaan ja hoitajalle vievät työaikaa ja aiheuttavat palkattomia vapaapäiviä.

3. Pelastustoimen valmiudet ja vapaaehtoispuoli

- **Ensivaste ja turvallisuus:** Kulukarsinnat eivät saa heikentää sopimuspalokuntien ja vapaaehtoispuolen toimintaedellytyksiä. Harvaan asutulla alueella VPK-toiminta on kustannustehokas turvallisuuden peruspilari, jonka merkitys korostuu entisestään sote-verkoston harventuessa.

4. Kokonaistalous, elinvoima ja ratkaisuehdotus

- **Näennäissäästöistä piilokuluihin:** Heikentyvä perusterveydenhuolto lisää kalliita käyntejä Seinäjoen yhteispäivystyksessä ja erikoissairaanhoidossa, kasvattaa Kelan matkakorvauksia ja näivettää paikallisia palveluja, kuten Ylistaron apteekkia.
- **Jalkautuva sote-pistemalli:** Mikäli täysiaikaista toimintaa ei voida ylläpitää, turvataan lähipalvelut 2–3 päivänä viikossa kiertävällä henkilöstöllä ja kevyillä tilakustannuksilla (esim. kunnan monikäyttötiloissa), sekä säilytetään sopimuspalokuntien resurssit täysimääräisinä.

Aloite luovutetaan hyvinvointialuejohtaja Tero Järviselle sekä aluevaltuuston puheenjohtajistolle ennen palveluverkkopäätöksiä.

KANNATUSILMOITUSLISTA | Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Allekirjoittamalla kannatan yllä olevaa aloitetta. Allekirjoittajan tulee olla Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen asukas.

Nimi (selvennys)	Kotikunta	Allekirjoitus	Päivämäärä